Varallisuuden hoidon ja sijoitustoiminnan periaatteet

Voimaantulo 30.11.2026

Hallitus: 29.10.2026, § 89
Yhtymäkokous: 24.11.2026

Sisällysluettelo **Sivu**

1	Johdanto	1
2	Sisältö ja tarkoitus	1
3	Toimivalta ja vastuunjako	1
4	Sijoitettava varallisuus ja kassavarojen määrä	2
5	Sijoitustoiminnan taloudellisuus	2
6	Sijoituskohteiden myyntiperiaatteet	2
7	Maksuliikennevarojen sijoittaminen	3
8	Sijoitusaika, likvidiys ja sijoitustoiminnan tuottotavoitteet	3
9	Sijoittajaprofiili	3
10	Omaisuusluokka-allokaatio	4
11	Hyväksytyt sijoituskohteet	4
12	Oma aktiivisuus	5
13	Varainhoitajavaihdon periaatteet	5
14	Tavoitteiden seuranta ja riskienhallinta	5
15	Vastuullisuus	6
16	Sijoitustoiminnan seuranta, arviointi ja kirjaaminen	6

1 Johdanto

Tämä dokumentti toimii Luksia, Länsi-Uudenmaan koulutuskuntayhtymän varallisuuden hoidon ja sijoitustoiminnan periaateasiakirjana. Varallisuuden hoidon ja sijoitustoiminnan periaatteet-asiakirjan tarkoituksena on ohjata Luksia, Länsi-Uudenmaan koulutuskuntayhtymän (asiakirjassa jäljempänä Luksia) varallisuuden hoitoa ja sijoitustoimintaa määrittelemällä sijoitustoiminnan tavoitteet, eri toimijoiden välinen vastuunjako, sijoituskohteet sekä reunaehdot sisältäen mm. sijoitusten hajauttamisen, riskitason sekä vastuullisen sijoittamisen periaatteet.

Varallisuuden hoidon sekä sijoitustoiminnan perusteiden mukaisen sijoitustoiminnan toteuttamista ja sijoitustoiminnan tuloksellisuutta seurataan lähtökohtaisesti kuukausittain tuottoraportin avulla.

Sijoitustoiminnan perusteiden mukaista käytännön sijoitustoimintaa voidaan mukauttaa joustavasti tavoitteiden tai sijoitusympäristön muutosten seurauksena tämän dokumentin perusteissa määriteltyjen reunaehtojen puitteissa.

2 Sisältö ja tarkoitus

Tämä asiakirja sisältää Luksian sijoitustoiminnan perusteet eli eri toimijoiden välisen vastuunjaon, sijoitettavien varojen määrittelyn, sijoitustoiminnan tavoitteet, hyväksytyt sijoituskohteet ja sijoitustoiminnan seurannan. Sijoitustoiminnan perusteissa määritellään lisäksi sijoittajaprofiili ja omaisuuslajiallokaatio sekä otetaan kantaa vastuullisuuden sekä riskienhallinnan keskeisiin kysymyksiin.

Asiakirjan tarkoituksena on varmistaa sijoitustoiminnan tehokas ja asianmukainen toteutus, sekä varmistaa, että sijoitettavilla varoilla saavutetaan haluttu tavoite.

3 Toimivalta ja vastuunjako

Hallintosäännössä määritellyn mukaisesti kuntayhtymän rahatoimen tehtäviä ovat maksuvalmiuden ylläpitäminen, maksuliikenteen hoito, lainarahoitus ja rahavarojen sijoittaminen. Yhtymäkokous päättää kuntayhtymän kokonaisvarallisuuden hoidon ja sijoitustoiminnan perusteista. Muutoin kuntayhtymän rahataloudesta vastaa kuntayhtymän hallitus. Rahatoimen käytännön hoitamisesta vastaa talousjohtaja. Talousjohtaja vastaa kuntayhtymän sijoitus-, takaus- ja lainanantotoiminnasta hallituksen määrittelemien periaatteiden mukaisesti.

Sijoitustoiminnan perusteiden valmistelusta, päivittämisestä ja valvonnasta vastaa Luksia, Länsi-Uudenmaan koulutuskuntayhtymän hallitus. Sijoitustoiminnassa tulee huomioida riskienhallinta ja kuntayhtymän rahoitukselliset lyhyen ja pitkän aikavälin tarpeet. Näitä arvioidaan
vähintään kerran vuodessa ja niistä raportoidaan hallitukselle sekä yhtymäkokoukselle.

Käytännön sijoitustoiminnasta sekä riskienhallinnasta vastaa Luksian talousjohtaja yksin tai yhdessä valittujen varainhoidon palveluntarjoajien kanssa Luksian varallisuuden hoidon ja sijoitustoiminnan periaatteet -asiakirjan mukaisesti.

	Yhtymäkokous	Hallitus	Talousjohtaja
Varallisuuden hoidon ja sijoitustoiminnan perusteiden hyväksyminen	■		
Tulostavoitteet	■		
Sijoitusten valvonta		■	
Sijoitusten hoidon ulkoistaminen		■	
Raportointi yhtymäkokoukselle		■	
Varainhoitoon ja muuhun sijoitustoimintaan liittyvien sopimusten valmistelu			■
Sijoitusten seuranta ja yhteydenpito varainhoitajiin			■
Raportointi hallitukselle			■

4 Sijoitettava varallisuus ja kassavarojen määrä

Luksian sijoitustoiminnan piiriin kuuluva varallisuus muodostuu rahavaroista. Luksian rahavarat on vuoteen 2025 asti sijoitettu ns. pääomaturvatuille pankkitileille, määräaikaistalletuksiin ja lyhyen koron rahastoihin. Sijoitettavien rahavarojen määrä muuttuu sen mukaan, kuinka vuotuinen tulorahoitus riittää toiminnan kulujen sekä investointien rahoittamiseen.

Luksian operatiivisen ja joustavan maksuvalmiuden varmistamiseksi tulee heti kuntayhtymän kolmella eri päätilillä olevien kassavarojen olla vähintään 2 000 000–2 500 000 €. Maksuvalmius muodostuu sekä pankkitileillä olevista talletusvaroista että likvideistä sijoituksista, jotka ovat nostettavissa 1–5 pankkipäivän kuluessa.

Sijoitettavassa pääomassa ja sen likvidoinnissa huomioidaan kuluvan talous- ja toimintasuunnittelukauden investointien rahoittaminen ja muut toiminnasta johtuvat rahoitukselliset tarpeet.

5 Sijoitustoiminnan taloudellisuus

Varoja voidaan sijoittaa vain sellaisiin sijoituskohteisiin, joilla on selkeä ja läpinäkyvä kulurakenne. Myös sijoitusten kulurakenteen on oltava selkeä ja läpinäkyvä eivätkä ne saa sisältää päällekkäisiä veloituksia.

6 Sijoituskohteiden myyntiperiaatteet

Tämän periaateasiakirjan piiriin kuuluvat sijoituskohteet eivät ole ns. strategisia sijoituksia, millä tarkoitetaan, että sijoituskohteet ovat myytävissä tai vaihdettavissa, mikäli ne eivät enää täytä kriteerejä hyvälle sijoituskohteelle. Kriteereiden määrittelyssä ja sijoituskohteiden arvioinnissa

voidaan käyttää ulkopuolisia asiantuntijoita.

7 Maksuliikennevarojen sijoittaminen

Maksuliikennevaroja voidaan sijoittaa lyhytaikaisesti. Maksuliikennevaroja lyhytaikaisesti sijoittamalla pyritään varmistamaan riittävä maksuvalmius. Maksuliikennevarojen sijoittamisessa painotetaan matalaa riskiä ja likviditeettiä kuten kappaleessa neljä on todettu. Maksuliikennevaroista tehtävien sijoitusten tulee olla täysin likvidejä, mikä tarkoittaa sitä, että ne tulee olla realisoitavissa normaalissa markkinatilanteessa ilman aiheetonta viivettä.

Maksuliikennevarojen sijoitushorisontti määritetään maksuvalmiussuunnittelun ja kassaennusteiden perusteella, jolloin lyhytaikaisena sijoituskohteena voivat olla pankkitalletukset, rahamarkkinarahastot ja muut raha-markkinainstrumentit:

- Rahamarkkinatalletukset
- Valtioiden joukkovelkakirjalainat
- Lyhyen koron rahasto-osuudet
- Hyvän luottoluokituksen (IG) yritysten joukkovelkakirjalainat.

8 Sijoitusaika, likvidiys ja sijoitustoiminnan tuottotavoitteet

Sijoitustoiminnan tavoitteena on huolehtia sijoitettavan varallisuuden tarkoituksenmukaisesta sijoittamisesta ottaen huomioon tuottotavoite, hyväksytty riskitaso ja rahavarojen tarve.

Sijoituksilla haetaan mahdollisimman vakaata hyvää riski-tuottosuhdetta valitun sijoittajaprofiilin ja yhtymäkokouksen hyväksymien varallisuuden hoidon ja sijoitustoiminnan periaatteiden rajoissa. Vähimmäisvaatimuksena on sijoitusten reaaliarvon säilyttäminen pitkällä aikavälillä, jolloin rahavarojen vuosituoton tulee olla vähintään inflaation suuruinen.

Varallisuuden hoidon ja sijoitustoiminnan perusteiden mukaisissa osake- ja korkosijoituksissa suositaan likvidejä kohteita, joita on mahdollista ostaa ja myydä normaaleina kaupankäyntipäivinä, ja ne ovat realisoitavissa normaalissa markkinatilanteessa ilman markkinavaikutuksia ja aiheetonta viivettä.

Vaihtoehtoisissa sijoituksissa (esimerkiksi listaamattomien yhtiöiden osakkeet tai erikoissijoitusrahastot) pääomat ovat sitoutuneita yleensä pidempään kuin osake- ja korkomarkkinoilla ja sisältävät tyypillisesti omaisuuslajeja ja sijoituksia, joilla on matala korrelaatio korko- ja osakesijoitusten kanssa. Vaihtoehtoisissa sijoituksissa pääomat ovat yleensä sitoutuneet pidempään kuin listatuilla rahoitusmarkkinoilla, jolloin pääomien vapauttamiseen saattaa mennä useampi vuosi.

Pitkän aikavälin (yli 5 vuotta) sijoittamisen tuottotavoitteena on vuotuisen inflaation vähintään yhdellä prosenttiyksiköllä ylittävä reaalituotto.

9 Sijoittajaprofiili

Luksian sijoitustoiminnan tavoitteena on tasapainoinen pääoman reaaliarvon kasvattaminen pitkällä aikavälillä. Tuoton tavoittelussa hyväksytään normaali arvonvaihteluriski ja riskineutraliteetin kannalta hajautettu osakeosuus, joka on neutraalitilanteessa 30 % pääomasta. Sijoituksien tuottavuuden määrittelyyn käytettävä vertailuindeksi tai

vertailuindeksien yhdistelmä määräytyy valitun sijoittajaprofiilin mukaan siten, että se kuvaa parhaiten alkuperäistä omaisuusluokka-allokaatiota. Vertailuindeksit, johon tuottoa verrataan, sovitaan varainhoitajan tai ulkopuolisen konsultin kanssa erikseen.

Sijoittaminen toteutetaan pääosin eri rahastoihin sijoittamalla.

10 Omaisuusluokka-allokaatio

Allokointiperiaatteet asettavat keskeiset reunaehdot varallisuuden hoidon ja sijoitustoiminnan perusteiden mukaiselle sijoitustoiminnalle ja ne perustuvat valittuun sijoittajaprofiiliin. Allokointiperiaatteilla pyritään sekä varmistamaan riittävä hajautus eri omaisuusluokkien välillä että
tavoiteltu tuottotaso pitkällä aikavälillä. Allokaatiorajoilla määritellään ne ylä- ja alarajat, joiden välillä tietyn omaisuusluokan osuus koko sijoitusomaisuudesta voi vaihdella (taktinen allokaatio). Omaisuusluokkien allokaatiorajat, eli neutraalipainot, sekä ylä- että alarajat ovat:

Omaisuusluokka	Alaraja	Neutraalipaino	Yläraja
Osakkeet	0 %	30 %	50 %
Rahamarkkinasijoitukset ja korkosijoitukset	40 %	60 %	80 %
Vaihtoehtoiset sijoitukset	0 %	10 %	30 %

11 Hyväksytyt sijoituskohteet

Sijoitussalkku sisältää ensisijaisesti osake-, joukkolaina- ja rahamarkkinasijoituksia sekä vaihtoehtoisia sijoituksia. Vaihtoehtoiset sijoitukset sisältävät tyypillisesti omaisuuslajeja ja sijoituksia, joilla on matala korrelaatio korko- ja osakesijoitusten kanssa. Vaihtoehtoisten sijoitusten tarkoituksena on hajauttaminen ja siten kokonaisriskin pienentäminen. Yleisenä periaatteena sijoituskohteiden valinnassa on halutun tuottotason saavuttaminen mahdollisimman pienellä odotetulla riskillä ja halutulla likvidointijänteellä.

Korkosijoituksista sallittuja instrumentteja ovat talletukset, rahamarkkinasijoitukset, joukkolainat sekä edellä mainittuihin instrumentteihin sijoittavat rahastot ja ETF:t eli pörssinoteeratut rahastot.

Osakemarkkinoilla hyväksyttyjä tuotteita ovat pörssilistatut osakkeet sekä näihin instrumentteihin sijoittavat rahastot ja ETF:t.

Vaihtoehtoisissa sijoituksissa käytettäväksi hyväksytään kiinteistö-, infra-, metsä-, ja asunto-, Private-equity-, Private-debt-, Hedge-, raaka-ainerahastot ja uusiutuvan energian rahastot. Hedge-rahastoihin saa sijoittaa vain välillisesti rahaston rahastoihin, joissa on myös muita vaihtoehtoisin omaisuusluokkiin kuuluvia rahastosijoituksia. Pääsääntöisesti vaihtoehtoiset sijoitukset tulee toteuttaa välillisesti rahastoilla.

Sijoitustoiminnassa ei käytetä suoria johdannaisia. Sijoitusrahastot voivat käyttää johdannaisia sääntöjensä mukaisesti.

12 Oma aktiivisuus

Luksia sijoittaa osake- ja korkosijoitukset pääsääntöisesti konsultatiivisen varainhoidon kautta. Salkunhoitajia on lähtökohtaisesti enemmän kuin yksi. Konsultatiivinen varainhoito on ensisijainen varainhoidon muoto erityisesti vaihtoehtoisten sijoitusten osalta. Hallitus arvioi tarvetta päivittää varallisuuden hoidon ja sijoitustoiminnan periaatteita ja yhtymäkokous päättää varallisuuden hoidon ja sijoitustoiminnan periaatteista.

13 Varainhoitajavaihdon periaatteet

Päätöksenteossa varainhoitajan vaihtamisessa kiinnitetään huomioita mm. seuraaviin seikkoihin:

1. Tuotto on matalampi, kuin vallitsevalla riskitasolla on saavutettu yleisesti pitkällä aikavälillä (riskikorjattu tuotto suhteessa vertailuindeksiin).

2. Varainhoitajan toiminta on ristiriidassa varallisuuden hoidon ja sijoitustoiminnan periaatteiden kanssa tai varainhoitaja toimii varainhoitosopimusta ja/tai ohjeita vastaan.

3. Varainhoitajan liiketoiminnassa tai henkilöstössä tapahtuu merkittäviä muutoksia, jotka voivat vaikuttaa palvelun/sijoitustoiminnan laatuun tai tavoitteiden saavuttamiseen.

4. Varainhoitajien kuluissa tulee selvä kasvu tai kulut ovat korkeita suhteessa muihin omaisuuden hoidon toimijoihin.

5. Muut perustellut syyt.

14 Tavoitteiden seuranta ja riskienhallinta

Sijoitustoiminnan tuloksellisuutta seurataan kuukausittaisella tuottoraportilla, joka toimitetaan viiden pankkipäivän kuluessa raportointijakson päättymisestä. Tuottoraportin ohella sijoitusomaisuuden kehitystä ja varallisuuden hoidon ja sijoitustoiminnan periaatteiden asianmukaisuutta analysoidaan puolivuosittain yhdessä palveluntarjoajan kanssa.

Ensisijainen keino sijoitusomaisuuden riskienhallinnassa on oikean sijoitusprofiilin valitseminen. Sijoitusprofiilin valinnan jälkeen kuntayhtymä vastaa sijoitusomaisuuden allokoinnista varainhoitajan suositusten mukaisesti.

Sijoitusomaisuuden riskienhallinnassa kiinnitetään huomiota seuraaviin asioihin:

1. Yhden sijoituksen markkina-arvo ei saa vastata yli 5 %:ia kyseenomaisesta omaisuusluokasta. Tätä vaatimusta ei kuitenkaan huomioida, jos varoja kohdistetaan laajasti
   hajautettuun rahastoon tai vastaavaan, jolla voidaan hajauttaa sijoitukset laajasti eri sijoituskohteisiin ja omaisuusluokkiin kustannustehokkaasti ja vähällä vaivalla.

2. Korkeamman riskin yrityslainarahastoissa (High Yield, Alle BBB-) paino saa olla maksimissaan 10 % korkosijoituksista ja kehittyvien markkinoiden lainarahastoissa saa olla

maksimissaan 10 % korkosijoituksista. Yhteensä kehittyvien markkinoiden lainoissa ja korkeamman riskin yrityslainoissa (High Yield) voi olla 10 % korkosijoituksista.

3. Korkosijoituksissa ei valuuttariskiä sallita.
4. Kehittyvien markkinoiden osakkeisiin voi sijoittaa maksimissaan 10 % osakesijoitusten painoista.

15 Vastuullisuus

Luksia huomioi perinteisten taloudellisten kriteerien lisäksi sijoituskohteidensa ympäristö- ja yhteiskuntavastuuseen sekä hyvään hallintotapaan liittyvät asiat. Luksia ei sijoita toimintaan, jonka se tietää olevan ristiriidassa lain tai kansainvälisten ihmisoikeuksia ja perusvapauksia koskevien sopimusten kanssa.

Varallisuuden hoidon ja sijoitustoiminnan periaatteiden puitteissa huomioidaan kansainväliset normit ja säännöt koskien ympäristöä, sosiaalista vastuuta ja omistajaohjausta. Lisäksi vältetään sijoittamista yrityksiin (suoraan ja rahastojen kautta), jotka toimivat seuraavilla toimialoilla: alkoholi, tupakka, kannabis, uhkapelit, aikuisviihde ja fossiiliset polttoaineet. Sijoituksia voidaan tehdä yrityksiin, joiden fossiilisiin polttoaineisiin perustuva energiatuotanto tulee muuttumaan uusiutuvan energian ratkaisuihin. Tämä koskee sekä suoria sijoituksia yrityksiin että sijoituksia niihin sijoittaviin rahastoihin.

Mikäli omaisuudenhoitajalla on syytä epäillä, että jokin hänen hoidossaan olevista sijoituskohteista saattaa olla ristiriidassa em. periaatteiden kanssa, on hänellä velvollisuus informoida
sijoittajaa asiasta viivytyksettä.

16 Sijoitustoiminnan seuranta, arviointi ja kirjaaminen

Hallitukselle tulee puolivuosittain ja yhtymäkokoukselle vuosittain antaa selvitys kassavarojen määrän ja arvon kehityksestä sekä sijoitusinstrumenttien jakaumasta ja tuotosta tarkastelujaksolla. Lisäksi selvityksessä on esitettävä olennaiset riskitasossa tapahtuneet muutokset ja ennakoitavissa olevat muutokset rahamarkkinoilla. Sijoitussalkkua seurataan vuosittain vastuullisuuden osalta varainhoitajien vastuullisuusraporteista.

Varallisuuden hoidon ja sijoitustoiminnan periaatteiden asianmukaisuutta vastuullisuuden osalta analysoidaan yksin tai yhdessä palveluntarjoajien kanssa ja päivitetään vastaamaan alan vastuullisuusstandardeja.

Vuositasolla tilinpäätöksiin kirjataan sijoitustoiminnan mahdolliset arvojen alaskirjaukset tai arvonkorotukset sijoitusten hankintamenoon asti kirjanpitolainsäädännön mukaisesti.